

**Годишно събрание на магистратите в СГС
7-8 март 2008 година, град Пловдив**

ДОКЛАД НА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ

**УВАЖАЕМИ ГОСТИ,
УВАЖАЕМИ КОЛЕГИ,
ГОСПОЖИ И ГОСПОДА,**

Имам удоволствието да Ви приветствам с добре дошли на годишното събрание на съдиите от Софийски градски съд - най-големия окръжен съд в страната, съдът с изключително значение за съдебната система на Република България.

Измина една година от приемането на България за пълноправен член на Европейския съюз. Година, изпълнена с промени на законодателството и поставяне на нови предизвикателства пред съдебната система. През изминалата 2007-а година бе приет нов Закон за съдебната власт, уреждащ организацията и дейността на органите на нашата система; бе приет нов Граждански процесуален кодекс; извърши се подготовка за влизане в сила на Закона за търговския регистър. Всички тези промени бяха извършени с амбицията и идеята за изграждане на основата на една здрава, работеща и ефективна съдебна система.

Основната черта на правосъдната система е нейната независимост. Тези промени поставиха нови задачи пред съдилищата. Бяха направени под мотото за повишаване на ефективността и ефикасността на правораздаването, но създадоха и редица трудности пред нас като професионалисти, които ежедневно сме изправени пред практическото решаване на редица правни казуси.

Основните въпроси, които следва да бъдат решавани в оперативен порядък от всеки административен ръководител са въпросите за бюджета, кадровата осигуреност и административния персонал на съдилищата. Те са от първостепенна важност за независимостта на всяка национална съдебна власт, ефективността на правосъдието като качество

на правораздаването и квалификацията на съдиите. Решаването им има важно значение за изграждане на независима, надеждна и функционираща съдебна власт.

Съществуват общи насоки, имащи значение на стандарти, които да водят усилията на държавите при подобряване на националните им съдебни системи. Тези общи насоки следва да се имат предвид при подготовката и приемането на законите чрез които се модулира дейността на съдебната система на всяка държава. Те следва да имат своето отражение, както в устройствените закони на системата, така и при приемането на всеки отделен закон, който урежда развитието на обществените отношения. За да бъдат ефективни обаче, законите следва да очертават основните насоки на промяната в дейността на всеки един орган на съдебната власт. В тях следва да се очертае по категоричен начин основната идея за извършването на промените. Години наред ние отчитаме в докладите си, че извършваме промени, носочили сме усилията си към реформирането на съдебната система.

За съжаление обаче, никой не е дефинирал целта към която следва да са насочени усилията ни, да е показана по категоричен начин целта, което следва да стигнем, за да достигнем до изграждането на една ефективна и ефикасна съдебна система. На тези мисли веднага би могло да се противопоставим като заявим, че усилията ни следва да бъдат насочени към синхронизиране на българското законодателство с европейското, както по отношение на устройството на съдебната система, така и към хармонизиране на обществените отношения във всяка сфера на публичния и икономическия живот. Тази дейност обаче следва да се извършва като се отчитат и особеностите на действителността в нашата държава. Като пример за липса на такава синхронизация между международните стандарти и действителното развитие на обществените отношения са съществуването на два еднакви института за подготовка и обучение на кадри за съдебната система. Този на младшите съдии и този на Националния институт на правосъдието. Безспорно е, че следва да се ползваме от добрите практики на другите държави в Европейския съюз. Обучението и подготовката на кадри за системата при тях се извършва от отделни звена на съдебните им системи – институти, които подготвят практически юристи за заемането на постове в системата. Това обучение е задълбочено, осъществява се в продължителен период от време, без да се затруднява работата на съдилищата. Липсва яснота по отношение на другите, постъпили първоначално в

системата, на нива различни от тези за младши магистрати. Друга насока, при която липсва яснота е фаворитизирането на конкурса като начин за заемането на длъжностите в съдебната система – както магистратските, така и за съдебните служители. Обявяването на конкурсното начало за „панацея“ не е съобразено с нуждите и възможността за изграждането на един действително работещ колектив. Колектив, на който да бъдат поставяни задачи и който оперативно и в срок да решава тези задачи. При това фаворитизиране се унищожават един от основните принципи на администрирането - че този, от когото се изисква изпълнението на поставените задачи, следва да има възможността да влияе върху изграждането на екипа, който ще работи по задачите и проблемите. Това не е съобразено, както с изграждането на макро ниво, така и с изграждането на колективите на микро ниво. За да е на лице една действително работеща в малки екипи система, следва да се отчитат и личностните характеристики на отделните хора, които ще работят в тези екипи, каквито например са въззивните състави в един окръжен съд.

Очевидно безспорно необходими, при това взаимно обусловени с администрирането на една система, са адекватните финансови средства и качествените човешки ресурси. Нужно е внимателно изследване на основните европейски критерии и "добрите практики" в областта на финансирането, бюджетното планиране и обезпечаване на съдебната власт, финансовото осигуряване на средствата за модернизация, планирането на обучението с оглед адекватно възприемане на европейските постижения за успешно осъществяване на съдебната реформа в контекста на националната специфика на всяка отделна държава.

Бюджетната самостоятелност е инструментът, който води до независимостта на съдебна власт. Тази власт, като основна част от управлението на една държава трябва да има гаранции, че управлението и разходването на бюджета, предоставен за изпълнение на нейната функция, се извършва от орган в достатъчна степен независим от изпълнителната власт. В тази връзка са налице както положителни, таки отрицателни явления. От една страна се създаде един постоянно действащ орган, чиито основни задачи са организацията на работата на съдебната власт и управление на дейността ѝ. От друга страна този орган следва да извършва планирането на разходването на бюджетните средства за обучения и квалификации, като отчита съвместното организиране на тези дейности с органи на други

системи.

Наред с приемането на съвременно и синхронизирано с европейските критерии законодателство, стои въпросът и за адекватно правоприлагане, провеждано в разумни срокове, при опростяване и достъпност на процедурите, съкращаване на сроковете от образуване на делото до неговото решаване, намаляване на разноските както на съда, така и на страните. В тази насока са полезни практиките за дългосрочно и средносрочно планиране на бюджета, броя и разпределението на съдиите, специализацията, квалификацията на съдиите и съдебните служители.

Всички тези въпроси стоят пред Софийски градски съд с цялата си тежест. Решаването на голяма част от тях не е от компетентността на един председател, нито на ръководството на един съд, а е въпрос, който следва да намери законодателното си разрешаване като се посочи целта на реформата и едва тогава се очертаят конкретните действия за постигането на тази цел. Без да се формулират тези неща не би могло да се говори за реципиране на „добри европейски практики“, за постигане на успехи, нито за достойно изпълнение на задачи, поставени ни от присъединяването ни към голямото обединено европейско семейство.

С казаното до тук, в този доклад съм се постарал да посоча само една малка част от проблемите, които стоят пред реформиращата се съдебна система. Коректно е да кажа, че ние не бихме могли да влияем върху разрешаването им, но смятам, че именно тук е мястото те да бъдат поставени с оглед тяхното бъдещо решаване.

По отношение на въпросите свързани с бюджета на Софийски градски съд, смятам, че следва да се предприемат действия по подобряване на планирането му, като се отчитат както промените в законодателството, така и нуждите за оптимизиране дейността на съда. Беглата справка и съпоставянето между проекто бюджет за необходими разходи и изпълнението на приходната му част очертава единственият извод, че това е бюджет, който е свързан само с осигуряването на работни заплати. Едва 20% от него се осигуряват за материалното обезпечаване на основната дейност на един съд – осъществяване на правораздавателна дейност. Многократните ни опити за решаването на един от най-наболелите въпроси на всички съдилища в София, този за липсата на материална база (сграда), отговаряща на европейските стандарти, даваща възможност за повишаване на бързината и ефективността на правораздаването, срещат разбиране, но не и реално разрешаване. За пореден път ще

подчертая, че в Съдебната палата 10 съдебни зали не могат да поемат 170 редовни заседания на различните състави на съда седмично. Липсата на зали води до невъзможност за насрочване в по-кратки срокове, за провеждане на открити съдебни заседания максимум четири пъти месечно. Това е един от основните проблеми за твърдяното забавяне на решаването на делата в разумни срокове.

И в този доклад ще отбележа, че продължават действията на ръководството на съда по отправено искане до СОС за предоставяне на терен за изграждането на нова, съобразена с европейските изисквания сграда на Софийски градски съд. Аз няма да се откажа да поставям този въпрос на всички срещи, които провеждам с ръководители на общината, правителството и държавата.

„Добрите практики” на страните от Европа показват, че само една финансово осигурена съдебна власт е в състояние ефективно и ефикасно да изпълни задачите, възложени ѝ от основния закон. Все още липсва решение на въпроса за изготвянето на единни критерии за натовареност на съдиите в България и съобразяването на възнагражденията с положения труд. Бегли наченки на разрешаването на този въпрос можем да видим в разпоредбата на ал.2 и 3 на чл. 233 от Закона за съдебната власт. Отчитайки спецификата в дейността ни, изключителните ни компетенции, възложени ни от законите по определени дела, които предпоставят и по-високи знания и опит законодателят предвиди необходимостта работещите в нашия съд да притежават по-висок ранг от равните ни по степен съдилища. Това обаче остана само едно пожелание на книга, тъй като не доведе до повишаване на възнагражденията ни. Това не следва да се разбира като омаловажаване на работата на останалите колеги, а като адекватно възнаграждение за по-големите изисквания, които законодателят има към нас и нашата работа.

Когато говорим за бюджета на нашия съд цифрите са категорични:

Независимо от факта, че Тарифа № 1 за Таксите събирани в системата на съдебната власт не е осъвременявана, постъпилите приходи от съдебни такси в Софийски градски съд за периода 01.01.2007 г. – 31.12.2007 г. са 17 563 092 лева, което представлява увеличение в размер на 61.37% спрямо същия период на 2006 г.

Налице е преизпълнение на постъпилите приходи от такси към 31.12.2007 г. с 3 494 688,00 лв. спрямо посочения размер в проекта за бюджет за 2007 г.

Приходите от глоби, санкции, неустойки и наказателни

лихви са в размер на 77 960 лева, което отново представлява увеличение в случая с 49.77% спрямо предходната година. Или налице е трикратно преизпълнение на постъпилите приходи от такси спрямо размера на проектобюджета за 2007г.

Този положителен за цялата система финансов резултат се дължи на увеличени брой дела за разглеждане – през 2007 г. броят им е 99 858, което представлява увеличение с 22% спрямо същия период за 2006 г, когато техният брой е 81 529 дела и 33% спрямо 2005 г. при брой 75 039.

Следва да се отбележи, че чувствително е нарастнал броят на свършените дела за отчетния период – 75 920 дела спрямо 63 163 за периода 01.01-31.12.2006 г. Налице е увеличение с 20% за отчетния период и с 36% спрямо 2005г. при брой 55 891, което от своя страна се дължи на огромния труд на съдиите и на екипите от служители, с които те работят ежедневно.

Приходите от лихви към 31.12.2007 година са в размер на 52 955 лева. Налице е увеличение с 49,77% спрямо същия период на 2006 г. и 20 955 лева преизпълнение спрямо посочения размер в проекта за бюджет за 2007 г.

За периода 01.01.2006 г. – 31.12.2006 г. са извършени бюджетни разходи в размер на 9 798 788 лв. С най-висок относителен дял са разходите за заплати и възнаграждения на персонала и други допълнителни възнаграждения, а именно - 6 256 430 лева или 63,84% от общо извършените разходи.

Извършените разходи за издръжка са на стойност 507 765 лева, което представлява 5,18% от общо извършените разходи за периода. Като с най-висок относителен дял са тези за външни услуги 44,01%.

По отношение на обезпечеността на съда в материално отношение смятам, че в годините на моя мандат досега, тя се подобри значително. Към настоящия момент с компютри са обезпечени всички съдии и служители, налице е връзка между тях и деловодители и секретари, което по своята същност представлява база за изграждане на единни компютърна система на работата в съда. Такава система не е изградена, а предоставената ни от МП не отговаря на спецификата в дейността на нашия съд. Това от своя страна е пречка както в нашата работа, така и по отношение на прозрачността в дейността ни. След включване на мрежата на съда, обхващаща съдии и секретари бе решен проблемът с ползването на нормативната база, бързината по изготвянето на съдебните протоколи и спазването на процесуалните срокове за запознаването на страните с протоколите от открити съдебни заседания. Липсва обаче програма, даваща възможност за

отразяването в интернет страницата на съда на протоколите от съдебните заседания и постановените от колегите актове.

Отчитайки проблемите не следва да изпускате от вниманието си материалната обезпеченост на съда. Продължава да съществува необходимостта от предоставянето както на съдебни зали, така и на съдийски кабинети с оглед увеличаване на щат на съда. Не приемам за нормално изчакването на повече от половин работен ден за освобождаването на зала, в която да бъде проведено съдебно заседание.

Като част от изграждането на независимата съдебна власт следва да се посочи и обезпечаването ѝ с професионално добре подготвени кадри. Важен момент за повишаване на ефективността и ефикасността в работата на съдиите, за отговаряне на европейските критерии са не само богатите теоретични познания, но и натрупания житейски опит на тези, които ще правораздават в обединена Европа. Тази дейност, свързана с повишаването на квалификацията е извън прерогативите на ръководството, поради което не смятам, че следва да се обсъжда в настоящия доклад. Още повече, че липсва обективна възможност от страна на ръководството на съда да осъществява контрол по професионалната квалификация на магистратите.

С тези думи искам да завърша обръщението си към Вас и да премина към въведените за всеки отчетен доклад задължителни критерии.

Кадрова и техническа обезпеченост на Софийски градски съд през 2007 година

През изминалата 2007 година Софийски градски съд извършваше присъщата си правораздавателна дейност едновременно на първоинстанционен и въззивен съд, както и касационна инстанция на определен род дела. Видно от данните по обобщеното длъжностно разписание общата численост на персонала по щат в началото на периода е 454 души, като заети 415. От тях 131 са съдиите - в съотношение 111 старши и 20 младши, като останалите 284 души са служители от съдебната администрация на съда. В края на отчетния период незаетите щатни бройки са: 13 за магистратите и 24 за съдебните служители.

Основен приоритет в работата по отношение на кадровата обезпеченост на съда след встъпването ми в длъжност е увеличаване на броя на съдиите и съдебните служители, с оглед на бързото и ефективно осъществяване на

правораздавателната функция. При извършване на назначенията сме се ръководили от Правилника за съдебната администрация и за свободните щатни бройки е обявяван конкурс.

При извършена съпоставка между броя на магистратите и на съдебната администрация, която съгласно Правилника за съдебната администрация в сила от 28.11.2004 година, тя се дели на специализирана и обща като се очертава следното съотношение:

Специализираната администрация включва:
деловодители – 99; младши специалисти – 14; секретар-протоколисти – 60; машинописци – 12; призовкари - 94; старши специалист — 8; съдебен статистик – 1; съдебен администратор - 1 или общо 299 души. Установява се, че съществуващото съотношение 1: 2.28 все още е далеч от стандарта на страните-членки на ЕС за ефективно правораздаване и едновременно с това – гарантиране правата и свободите на човека.

За постигането на този стандарт и достигане на критериите на Евросъюза е необходимо постигането на съотношение 1:3, 1:4.

Общата администрация не следва да се взима предвид при изготвянето на съотношението поради факта, че е свързана с функционирането на съда като самостоятелно обособена структурна единица. В нея в момента работят трима куриери; системен администратор – 4, пресаташе - 1, служба "Финасова дейност и снабдяване" - 5 служители и един шофьор.

След влизане в сила на ЗИДЗСВ предложения за избор и назначаване на съдии не са извършвани, тъй като законът предвижда свободните места да бъдат заемани след провеждането на конкурс. В тази насока следва да бъде отбелязано, че бе обявен конкурс за назначаването на съдии в СГС с решение на ВСС, отразено в протокол № 29 от 21.09.2007 г.

Това изменение – по мнение на ръководството на съда, както и на съдиите – създава пречки за кариерното израстване на колегите в система и огромни затруднения за попълването на свободните места. Като пречка за нормалната кадрова обезпеченост следва да се отбележи и разбирането за тълкуването на закона относно централизирания конкурс, схващан до настоящия момент като събиране на данни за свободните места в цялата страна и едва след това на вземане на решение за обявяването му.

Мисля, че съобразно духа на закона и логическото тълкуване на тази разпоредба, законодателят е имал предвид организирането и провеждането на конкурс за магистрати да се извършва от един централизиран орган като ВСС, който следва

да се съобрази с потребностите на отделните съдилища. Всяко събиране и обобщаване на данни за свободни работни места на всички равни по степен съдилища води до забавяне и спъване на изпълнението на преките задължения за правораздаване в разумни срокове.

Тук е мястото да подчертая, че в резултат от твърдата ни и последователна позиция бе прекратена създадената порочна практика при избор за конкурсни комисии за членове да бъдат назначавани само съдии от върховните съдилища. Порочността се изразяваше в пренебрегването на качествата на колегите от отделните съдилища и липсата на възможност за съобразяване на качествата на всеки един от кандидатите за работа в екип. Да не забравяме, че това е един от най-важните фактори при нормалната работа на въззивните съдилища. В тази връзка следва да отбележа, че при организирането на конкурсите за районни и окръжни съдии бяха включени на случаен принцип и колеги от Софийски градски съд.

Атестат за професионализъмът в Софийски градски съд е трайната тенденция колегите да бъдат назначавани и избирани не само в по-горната инстанция - Софийски апелативен съд, а и направо във ВКС. Не без основание следва да се отбележи, че част от колегите станаха основа за изграждането на Административен съд София-град.

С решения на ВСС съдия Лозан Панов бе избран за председател на Административен съд София-град, съдиите Десислава Корнезова, Емилия Миткова, Милена Славейкова, Искра Александрова, Донка Чакърлова бяха избрани в Административен съд София-град, съдиите Камелия Маринова и Здравка Първанова бяха избрани във Върховен касационен съд, а колегите Владимир Йорданов, Любка Андонова, Красимир Влахов и Теодора Гроздева бяха командирова във ВКС. Съдиите Людмила Цолова, Росица Божилова и Албена Александрова бяха командирова в Софийски апелативен съд.

Софийски градски съд е обезпечен кадрово с професионално подготвени съдии и служители, което от една страна улеснява администрирането на пряката ни правораздавателна дейност и едновременно с това дава възможност натрупаният богат опит да бъде предаден на останалите колеги в системата. Голяма част от колегите не само участват като обучаеми в програмите за изучаване правото на Европейския съюз, но те са и обучители към Националния институт на правосъдието (НИП) като предават натрупаният в годините житейски и практически опит. Не без основание следва да се подчертае, че колеги, макар и не с

толкова богат опит, участваха дори в подготовката на учебници и учебни помагала (съдия Влахов).

До миналата година СГС не участваше в проекти за реформата на съдебната система у нас. През април 2006 година служители от СГС учредиха Сдружение "Граждани за правна култура". Целта беше да се кандидатства от името на неправителствена организация по проект на американската Инициатива за укрепване на съдебната система. СГС е официален партньор по проекта за обучение на деца от три елитни столични езикови гимназии в правна култура – 91 немска езикова гимназия, 9-а Френска езикова гимназия и една от английските гимназии. Проектът стартира през февруари 2007 година и беше финансиран за шест месеца. Една голяма част от съдиите, предимно от наказателно отделение, се ангажираха с изнасяне на лекции, беседи и дискусии с децата. Самите деца започнаха издаването на месечно ученическо издание „Правен глас“, в което те самите пишат и редактират материалите си, целенасочени към просвета в областта на правата и задълженията на гражданите, репортажи от посещенията им по отделни шумни дела и разговорите със съдиите след това.

Ефектът от работата на колегите с децата надмина многократно очаквания ефект. В резултат на това и тази учебна година продължава работата на екипа на ГПК с децата. Организиран са поредица от срещи и дискусии с водещи съдебни журналисти и експерти в областта на превенцията на престъпността. Коректно би било да се отбележи, че най-активни в работата си по проекта са учениците от Немската езикова гимназия.

Работата с деца ще на ГПК и на съдиите от СГС ще продължи и в бъдеще – екипът на сдружението си е поставил просветителската и образователно-информационната цел като приоритетна. И мисля, че трябва да благодарим на колегите, които въпреки огромната си натовареност намират време да общуват с децата.

В областта на подобряване обслужването на гражданите и адвокатите в деловодствата бяха предприети значителни административни стъпки.

Определено работно време за съда от 8.30 до 17.00 часа с непрекъсваемост на работата с граждани и адвокати, както и регламентирани почивки за служителите дадоха възможност за изграждане на синхрон в работата на съда с целевите групи, които най-активно работят с него.

Продължи добрата практика да се провеждат вътрешни обучения на съдебните служители. Голяма част от служителите посещаваха обученията на НИП и участваха като лектори. Една

подобна тенденция естествено води до повишаването на квалификацията на служителите и е предпоставка за повишаване на ефективността в работата на съда.

През годината продължи синхронизацията по подобряването на взаимодействието между съдиите и служителите на съда, изразяваща се в усъвършенствуване на формираните постоянни съдебни състави - съдия-секретар-деловодител. Работата в тази насока продължава и сега се съсредоточава в подобряването на отношенията и взаимодействието във вече сформирани екипи. Мисля, че с осъществяването на тази идея за развитието и реформирането на дейността на съда, подкрепена с материалната обезпеченост на всеки един съдебен състав, ще бъде достигнато високо ниво, необходимо на нашия съд в частност и на българската съдебна система като цяло.

Ръководството на съда е на мнение, че по този начин ще се подобри качеството на работа, ще се работи по-нормално и спокойно и ще се игнорират пропуските в работата, дължащи се до голяма степен в липсата на екипност на всеки един състав.

В резултат от усилията на ръководството на съда вече работи и системата за управление на делата във Фирмено отделение. Тази система не представлява само облекчение на дейността на служителите в съда, но с изграждането ѝ се даде възможност за справки по движението на делата и постановяването на съдебните актове. На деловодителите от отделение беше проведено задълбочено обучение. По своята същност системата представлява част от внедряването на Единната деловодна система и системата за управление на делата в Софийски градски съд. С влизането на Закона за търговския регистър тази част от дейността на съда придоби нов характер. С нея се извършва само частта от съвместната дейност с Агенцията по вписванията по изпълнението на закона.

С гордост следва да се отбележи и фактът, че без участие в различни проекти на неправителствени организации Софийски градски съд вече има своя Интернет-страница, в която се публикува информация за състава на съда, дава се и информация за образуваните дела, тяхното движение и приключване с постановяването на съдебните актове. Страницата съдържа макар и кратката история на съда, а така също и прессъобщения от общественозначими дела.

През годината бяха осигурени 120 броя компютри и 14 броя принтери. С част от компютрите се оборудваха предоставените съдебни зали на Софийски градски съд, с оглед нормалното провеждане на съдебните заседания. Останалите бяха предоставени на секретар-протоколистите, за да се

осигури необходимия синхрон в работата на съдии и съдебни секретари. Закупените скенери значително облекчиха работата на колегите от Наказателна колегия.

С голямо съжаление следва обаче да отчете и продължилата тенденция със забавянето и неизписването в срок на съдебните актове от определени съдебни състави. Използвам думата съжаление, тъй като смятам, че решаването на този проблем – неоснователно избягван и забавян през последните седем години. Това е „наследен” проблем. За него съществуват както субективни, така и обективни причини, свързани с нарастване броя на делата и липсата на място за разширяване на щата на съда.

Съществуването на такива проблеми, макар и единични, води след себе си негативна оценка за работата на целия съд. Като начин за неговото разрешаване би могло да се приеме и дадената от законодателя възможност към окръжните съдилища да бъдат назначени съдебни помощници, които да осъществяват квалифицирана помощ на съдиите при подготовката на съдебните заседания и постановяването на актовете. Такива обаче все още не са назначени.

Голяма част от посочените недостатъци са не само резултат от неизпълнение или лошо изпълнение на нашите преки задължения. Следва да отчетем и фактът, че ние работим при огромна натовареност, изразяваща се в постоянно увеличение на броя на делата разглеждани от нас и при минимално увеличаване на щата.

За отчетната година в Софийски градски съд са разгледани 99 858 дела, като от тях са решени 75 920 дела.

При образувани 42395 дела през 2007 година всеки съдия от Софийски градски съд е приключил по 27 дела на месец или 322 дела годишно.

Статистиката и сравнителния анализ с другите съдилища в страната показва изключителната натовареност и професионалното отношение към работата на всеки един от нас.

Само за сравнение:

* при образувани 13 151 дела всеки колега от Варненски окръжен съд е приключил по 18 дела на месец или 216 дела годишно;

* при постъпили 9 254 дела в Бургаски окръжен съд всеки колега е приключил 19.5 дела на месец или 234 за една година;

* при постъпили 12 954 дела в Пловдивски окръжен съд всеки колега е приключил 20 дела на месец или 241 за календарната

2007 година.

В тази връзка следва да се обърнем към недалечното ни минало, когато за положения от нас труд е имало адекватно възнаграждение, отчитащо посочената по-горе съотношение на разглежданите дела. Едновременно с прекомерната натовареност, ние като съд и всеки един от нас като магистрат е подложен на силен обществен интерес и внимание по всякакви и по особено шумни дела.

Налице е не винаги точното отразяване на работата на съдиите в медиите и създаване на нагласи към работата ни. В тази връзка мисля, че вярното и точно информиране за извършваната от нас дейност се подобри след извършените промени в персоналия състав на лицата, осъществяващи връзката на съда с медиите.

Отварянето на съда към обществото и излизането от медийната тишина на всеки отделен съдия, а така също и на предоставянето на навременна, точна и обективна информация на съдебните репортери е в основата на медийната концепция на ръководството.

Работата на СГС – предимно шумните наказателни дела се отразяват от агенциите БТА, БГНЕС, Фокус, КРОСС, Ройтерс. От страна на електронните медии сме ежедневно в обективите на Канал 1, БТВ, ББТ, Нова телевизия, ТВ 7, М САТ, Евроком и останалите телевизии. От радиата сме в новините на БНР, Дарик, Инфордио и дори Алма Матер. Интерес към шумни и общественозначими дела, гледани в СГС през изминалата година проявиха и чуждестранни медии - френския Канал 5, финландски екип, Це Де ЕФ и испански тв екип.

Наказателно отделение

И през 2007 година наказателно отделение бе в състав индентичен с предходната година - 27 първоинстанционни и 13 въззивни състава. В период от шест месеца наказателно отделение работи в намален състав поради напускането на съдия Антон Станков и до завръщането от отпуск по майчинство на съдия Вера Чочкова през октомври 2007 г.

През отчетния период в деловодствата на наказателно отделение са на лице изменения в общия брой на служителите 19 с един служител по-малко. В досъдебното деловодство работят един завеждащ служба и един деловодител, а в съдебното: един завеждащ-служба и 14 деловодители. На разположение на колегията е и един технически сътрудник. Движение на делата за двегодишен период и подробни

сравнителни данни са изложени в приложена към доклада таблица.

Всичко постъпили 5746 бр. за 2007 г като от тях - 1-ва инстанция -2957 бр., а 2-ра инстанция – 2532 бр. А за 2006 г. постъпили 7998 и съответно – 3886 бр. първа инстанция и 2388 бр. втора инстанция. Решени през 2007-а – 6085 броя, а през 2006 г. – 7828 бр.

Подобно на предходната година броя на решените дела надхвърля броя на постъпилите. На лице е устойчива тенденция за намаляване на висящността на делата и съответно подобряване качеството и ефективността на работата на НО.

Висящи към 01.01.2008 за 1338 дела. От тях на първа инстанция са 633 дела, а на втора – 704 дела. По внесени обвинителни актове през 2007 г. висящи са 582 дела, а приключени – 904 дела.

Следва да бъде отбелязано, че през 2007 година НО е постановило 657 присъди и споразумения като от тях 484 осъдителни представляващи 74% от общия постановен брой и 173 оправдателни - 26%. За сравнение с предходната година следва да бъде посочено, че тези показатели са съответно 56% и 44% - обстоятелство, сочещо, че е на лице значително подобрене в качеството на работата на органите на досъдебното производство и прокуратурата. През 2007 г. са внесени 658 обвинителни актове при 1265 за 2006 г. Както бе посочено обаче работата на органите на предварителното производство е била значително на по-високо равнище. Налага се изводът, че по-големият брой обвинителни актове не води до по-ефективни резултати.

По посочения брой оправдателни присъди са признати за не виновни 278 лица (отделните видове престъпления посочени в статистическа таблица). През 2007 година предмет на въззивна и касационна проверка са били 429 присъди като от тях 192 потвърдени, 182 изменени и 55 отменени.

Влезлите в сила ефективни присъди през 2007 година са 464 бр. Най-голям брой присъди от влезлите в сила са за престъпления по:

- чл.199 НК (грабеж) - 160,
- присъди по чл.354а НК - 90 бр.,
- присъди по чл.115-118 (убийство) НК - 45 броя.

Останалите влезли в сила присъди са подробно посочени в приложена към доклада статистическа таблица. Прекратените през 2007 година НОХД (на различни процесуални основания посочени в статистическа таблица) са 369 бр.

През 2007 година наказателно отделение е работило по

113 дела, свързани с корупция и длъжностно престъпления (приложена статистическа таблица за отделните видове). По тези видове престъпления са постановени 47 присъди. Съдени са 70 лица, като от тях 38 са признати за не виновни.

По отношение индивидуалната работа на съдиите в НО е изготвена статистическа таблица с отразени показатели. Следва да бъде отбелязано, че тези показатели са относителни - не може да бъде направено точно съотношение между сложност, обем и технически трудности при разглеждане на отделните дела - всяко едно е индивидуално, а използваната компютърна система (а и която и да било друга) не дава възможност за отчитането им. Заложените статистически показатели обаче са пряко свързани с това.

Следва да се отбележи, че броят на проведените заседания в сравнение с предходната година е запазен като е съобразен с техническите възможности – броя на съдебните зали. Проблемът с липса на съдебни зали обаче в значителна степен е разрешен предвид въведения различен режим на съдебни заседания. В заключение следва да се изтъкне обстоятелството, че проблем за работата на отделението и през 2007 г. е кадровата обеспеченост. През целият период НО работи с двама командировани съдии. Посоченото обстоятелство е обусловено от законовите разпоредби в ЗСВ – липса на бърз механизъм за избор и назначения на титулярни места. Това обстоятелство за в бъдеще би могло да доведе до значителни проблеми в работата на отделението - при преназначение на по-голям брой магистрати работата на НО би могла да бъде блокирана в случаи, че не бъдат реализирани спешни законодателни промени в тази област.

Гражданско отделение

Гражданско отделение на Софийски градски съд се състои от съдиите от Първо отделение, разглеждащи първоинстанционните дела, образувани в съда в едноличен състав и съдиите от Второ отделение, разглеждащи делата, образувани по жалби срещу постановените решения от Софийски районен съд.

През отчетния период в Гражданско отделение на СГС – Първо и Второ ГО са постъпили общо 11 104 дела, от които 2281 първоинстанционни, 4 782 въззивни дела и 4 041 производства по частни жалби. При наличието на общ брой несвършени дела от предишната година 7710 (в т.ч. 2471 – първа инстанция, 4629 – втора инстанция и 610 частни жалби), през 2007 г. делата за разглеждане в Гражданско отделение са били общо 18814, от тях – първоинстанционни 4752,

второинстанционни 9411 и частни жалби 4651.

Броят на свършените дела през отчетната 2007 г. общо за Гражданско отделение (общо за Първо и Второ гражданско отделение е 10509, от тях 1933 – за съдиите от Първо отделение, 4583 – за съдиите от Второ отделение и 3993 – постановени съдебни актове по частни жалби.

От посочените свършени дела в срок до 3 месеца са приключени общо 5080, от тях: 919 първоинстанционни дела, 825 второинстанционни дела и 3336 частни жалби, което представлява 48% от делата, поставени за разглеждане в отделението, като най-голям е броят на постановените до 3 месеца съдебни актове при частните жалби – 84%, 48% е той при първоинстанционните дела, а най-малък – при второинстанционните дела – 18%.

През 2007 г. общият брой на решените дела в отделението е 9097, а на прекратените – 1412. Останалите несвършените дела за 2008 г. са 8305 (от тях: 2819 – за Първо отделение, 4828 – за Второ отделение и 658 частни жалби). Това налага изводът, че процентът на несвършените дела спрямо делата, оставени за разглеждане е 44%, което, в сравнение с общата натовареност на всички съдии от Гражданско отделение, както и степента на натовареност на съдиите от Софийски градски съд в сравнение с другите съдилища, която е в пъти по-голяма, води до извода, че е налице трайна тенденция за увеличаване броя на постановените съдебни актове както по първоинстанционни, така и по второинстанционни съдебни дела, въпреки огромния обем постъпления през цялата година.

Първоинстанционни състави:

През отчетния период отделението функционираше в конфигурацията от общо 10 съдебни състава: 9 са общо профилирани, а десетият е специализиран в разглеждането на спорове по Семейния кодекс. Всички те са заседавали еднолично като първа инстанция по искиви спорове.

Най-значителната част от общия обем на първоинстанционните производства, разглеждани в отделението през отчетния период, са облигационните спорове на договорно и извъндоговорно основание, включително и тези на основата на застрахователни правоотношения, независимо дали със страна физическо или юридическо лице. В процентно отношение тези дела съставляват около 75% от обема на всички висящи дела на съставите в тази колегия. Наред с исковите за обезщетяване на вреди, произтекли от деликт, съществена част от облигационните спорове представляват делата по исковите за установяване на нищожност или унищожаемост на правни сделки с предмет вещни права върху

недвижим имот. Те по правило не са бързо ликвидни. Не на последно място са и особените искиви производства по реда на чл. 279 и сл. от ГПК – по претенции с правно основание чл. 19, ал. 3 ЗЗД (за обявяване на предварителен договор за окончателен).

През 2007 г. продължи устойчивата тенденция за увеличаване постъплениемто от искиви молби, подлежащи на разглеждане по специалния ред на Закона за отговорността на държавата за вреди, причинени на граждани. Обичайно те се характеризират с определена фактическа и правна сложност на отделните казуси. Понастоящем тази категория спорове съставляват повече от 20% от всички дела, които са на производство в съставите на колегията.

Голям дял от общия обем на делата през изтеклата година заемаха българските и международните осиновявания, делата по различните Хагски конвенции, основно свързани с отвлечане на деца, както и производствата – било обезпечителни, било искиви, образувани по Мотивирано искане на Комисията за установяване на имущество, придобито от престъпна дейност и на Комисията за защита на конкуренцията.

Относително по-малък дял в сравнение с общото постъпление имаха трудовите спорове и производствата по актове за начет, претенциите за неизплатени възнаграждения или обезщетения, произтичащи от служебни правоотношения (съответно по ЗМВР, по Закона за отбраната и въоръжените сили и по Закона за държавния служител). Новопостъпилите дела по такива искиве бяха прекратявани и изпращани на Софийски районен съд за разглеждане по същество.

В кадрово отношение настъпиха промени в състава на съдиите в Първо отделение на първоинстанционната гражданска колегия. Съдията Светла Данова бе избрана за член на Висшия съдебен съвет, считано от 03.10. 2007 г., а в края на септември 2007 г. почина съдия Свежен Бенински. След избирането на съдия Светла Данова за член на ВСС нейното място като председател на 4-ти състав на Първо гражданско отделение бе заето от съдия Йорданка Моллова.

В първоинстанционните състави на Гражданското отделение общият брой на заварените висящи дела по искиви производства към 01.01.2007 г. е 2161. С решение или определение са били приключени 1504 съдебни производства. Решени по същество са 947, а броят на прекратените дела е 557. В заключение – общият брой на приключените дела е със 202 в повече в сравнение с предходния отчетен период.

В тази връзка следва да се отбележи, че броят на прекратените с определение дела бележи доста голямо увеличение в сравнение с годината, предшестваща отчетния период.

В края на 2007 г. общият брой на висящите първоинстанционни дела е 2580 бр. или увеличението е с 419 броя дела в сравнение с края на 2006 г. Тези данни, както и подробната справка от наскоро проведената инвентаризация в отделението, категорично сочат, че безспорно е налице огромно покачване в постъпленията в отделението, което е рефлектирало до увеличаване бройката на постъпили, решени, прекратени и висящи дела на всеки отделен състав, като безспорно следва да се отбележи усилената работа на всички колеги от отделението, които са допуснали много минимално покачване на висящността на делата в съставите си. И то въпреки допълнителното натоварване на всички състави в резултат на разглеждане дела по специални производства. Понастоящем графици за тези дела са премахнати и всички колеги разглеждат т. нар. бързи производства в своите заседания в минимален срок.

Що се отнася до специализирания едноличен състав, който разглежда иски за поставяне под запрещение, за разваляне на осиновявания и други иски по Семейния кодекс, за отчетния период пред него са били образувани общо 328 дела, а свършените дела са 335, в т.ч. решени 269 и прекратени 66 дела.

През 2007 г. в сформирани тройни състави с участие на младши съдия или в състав от трима съдии от Първо гражданско отделение, като са постъпили и образувани 1350 второинстанционни частни граждански дела, от които са приключени 1275 дела. В сравнение с миналата година постъплението е близо четири пъти по-голямо и следва да се отчете, че колегите не са допуснали неоправдано забавяне на постановяване на съдебните актове, въпреки изключителната натовареност.

В заключение следва да бъде отчетена положителната тенденция броят на приключилите в Първо гражданско отделение със съдебен акт производства по граждански дела (2779) да се приближава до броя на постъпилите такива (3273) в рамките на съответния отчетен период, въпреки все по-нарастващата натовареност на отделението като цяло.

През отчетния период се наблюдава относително намаляване на броя на производствата по допускане на осиновявания - при това както между български граждани, които съгласно Семейния кодекс (ЗИДСК, обн. ДВ, бр. 63 от 2003 г.) са подсъдни на окръжен съд като първа инстанция, така и осиновяванията с международен елемент. По отношение това особено производство по чл. 136 и сл. от Семейния кодекс на Софийския градски съд бе възложена от страна на законодателя още една изключителна компетентност. За отчетния период са били образувани 209 дела (при 227 дела за изминалата година) като от тях решените са 207, а прекратените 8. Общият брой на свършените осиновявания е

215, а са останали несвършени 8.

По специалния ред на чл. 136 и сл. СК (международните осиновявания) са били образувани 91 дела (98 бр. дела за 2006 г.). Техен вносител понастоящем е Министерството на правосъдието като "централен орган" по смисъла на Конвенцията за защита на децата и сътрудничеството в областта на международното осиновяване, т. нар. Люксембургска конвенция, ратифицирана от България и в сила от 1.IX.2002 г. Между посочения централен орган и Софийския градски съд е постигнала добра координация, която гарантира недопускане на случаи на злоупотреба с права, а още по-малко - нарушаване на императивни разпоредби на закона и Конвенцията, регламентиращи международното осиновяване по българското и международното право. Образувани 118 бр. дела (в сравнение с 2006 г., когато са образувани 129) за осиновяване от молители - български граждани.

Отново в Първо гражданско отделение през 2007 г. се разглеждаха дела за допускане на обезпечение и по искове, предявени по ЗОПДИППД (ДВ, бр. 19/01.03.2005 г.) по искане на Комисията за установяване на имущество, придобито от престъпна дейност. Тези дела бяха образувани като секретни и през отчетния период са приключени 22 бр. от общо постъпилите в Секретно деловодство 35 бр. образувани първоинстанционни дела.

В заключение следва да се отчете изключителната натовареност на съдиите от Първо гражданско отделение, която на базата поставените за разглеждане дела месечно е 47,27 бр., на базата на свършените такива – 19,98, а средното месечно постъпление на съдия за периода 2007 г. е било 25,29 бр.

Що се отнася до обжалваните съдебни актове на съдиите от Първо гражданско отделение, налице е тенденция на увеличаване броя на потвърдените решения и определения, като от 1352 бр. обжалвани дела, горните инстанции са постановили решения или определения по 615 дела, от които 50,9 са изцяло потвърдени, 12,7% - изцяло отменени, а останалите – частично изменени в резултат на нови доказателства, обезсилени поради отказ от иска и др.

Въззивно-граждански състави:

Въззивните граждански състави на СГС през отчетния период бяха 11, разделени условно, както следва: пет във II-ро отд., пет в IV-то и един въззивен брачен състав, като всички те общо образуваха състава на Второ гражданско отделение на СГС. Практически отделенията разглеждат всички въззивни граждански дела, които се образуват по въззивни жалби срещу

решенията на състави от Първа и Втора граждански и Брачната колегии на първоинстанционния Софийски районен съд. И през 2007 година се запази тенденцията съдиите от въззивна колегия да работят при висока натовареност.

За отчетния период във Въззивно-гражданските състави са постъпили общо 4279 дела (при 4458 дела за 2006 г.), като приключените са общо 4126 дела (при 4630 дела за 2006 г.), от тях 3758 с решение (4199 за 2006 г.), а 368 са прекратени (в сравнение с 431 дела за 2006 г.).

Отделно от образуваните по общи въззивни жалби дела, в отделението са постъпили 1911 дела, образувани по частни въззивни жалби, като приключените производства, които са били образувани по тях са 1937 за изминалата 2007 г. Показател за по-добра ефективност е фактът, че към 31.XII.2007 г. са останали неприключени само 266 производства по частни жалби, което е с 26 бр. дела по-малко от предходния отчетен период.

В брачния въззивен състав на отделението са постъпили съответно 503 дела по въззивни жалби срещу решенията на Софийския районен съд, постановени като първа инстанция по брачни искове, като от тях са приключени 457 дела, а всички образувани дела по частни жалби са приключили със съответния постановен съдебен акт.

В заключение трябва да се подчертае изключителната натовареност на колегите от Второ гражданско отделение, която е съответно 35 поставени за разглеждане средно месечно дела, 19,50 приключили средно за месеца и 17,79 дела средно месечно постъпление на всеки един съдия.

През отчетния период по отношение на обжалваните съдебни актове на съдиите от Второ гражданско отделение също е налице тенденция на увеличаване броя на потвърдените решения и определения, като от 1763 бр. обжалвани съдебни актове, горните инстанции са постановили решения или определения по 897 дела, от които 68,2% са изцяло потвърдени, 27,1% - изцяло отменени, 3,2% изменени.

След разглеждане резултатите от отчетния период на 2007 г. следва да се направи категоричният извод, че съдиите в Гражданско отделение – Първо и Второ работят при постоянно увеличаване обема на работа и при динамично променящо се законодателство. С приемането на новия Гражданско-процесуален кодекс се очаква обемът на работа в отделението да се увеличи в пъти, както и да възникнат множество проблеми при прилагането на новия процесуален закон.

Административно отделение

През отчетния период в Административно отделение на Софийски градски съд разглеждането на административните дела е възложено на 8 съдебни състава, в които след октомври 2007 година и към края на отчетния период правораздават 23-ма старши съдии и един младши съдия. От осемте административни състава седем към края на отчетния период, са в състав от трима старши съдии - III-А, III-Б, III-Г, III-Д, III-Е, III-Ж и III-З състав. Единствено III-В състав е в състав от двама старши съдии и един младши съдия.

Изминалата 2007 г. беше много напрегната за отделението в кадрово отношение. Съдия Лозан Панов (считано от януари 2007 г.) встъпи в длъжност председател на Административен Съд - София град. Съдиите Донка Чакърлова, Искра Александрова, Емилия Миткова, Десислава Корнезова и Милена Славейкова (считано от 15.02.2007 г.) встъпиха в длъжност съдии в Административен Съд - София град. На тяхно място бяха командирани от Софийски районен съд съдиите Стела Кацарова, Здравка Иванова и Кристина Филипова. Въпреки командироването на съдии от СРС в СГС, следва да се отбележи обстоятелството, че почти през цялата 2007 година съдиите в Административно отделение заседаваха наред с редовните насрочени на съответния състав съдебни заседания и в извънредни заседания по график на заместване до встъпване в длъжност през октомври 2007 година на избраните след провеждане на конкурс за член-съдии в СГС Рени Коджабашева, Милен Василев, Мария Яначкова, Любомир Василев, Петя Захаријева, Стела Кацарова, Кристина Филипова и Катерина Енчева. Същевременно новите попълнения в отделението – съдиите Рени Коджабашева, Милен Василев, Мария Яначкова, Любомир Василев, Петя Захаријева, Стела Кацарова, Кристина Филипова, Катерина Енчева и Здравка Иванова (командирана от СРС) се адаптираха бързо и адекватно както в съответните съдебни състави, така и в правната материя.

Софийски Градски Съд, Административно отделение разполага с изключителната компетентност по разглеждане на спорове свързани с обжалване на административни актове, издадени от административни органи, седалището на които е в София, както и по спорове изрично предвидени в закона. На по-голяма част от административните органи в страната седалището е в София, и жалбите срещу индивидуални административни актове, издадени от тези органи са подсъдни на СГС, а след 01.03.2007 г. – на Административен Съд - София. Образованите преди 01.03.2007 г. административни дела в СГС, А.О. се довършват в СГС, А.О. по досегашния ред

на основание параграф 4 от ПЗР на АПК. След 01.03.2007 г. в СГС, Административно отделение продължават да се образуват адм.дела по адм.преписки, които са били постъпили преди 01.03.2007 г., но оставени без движение за отстраняване нередовности на постъпилите жалби, както и за комплектоване на жалбите с административните преписки, по които е издаден обжалвания административен акт. Делата, разглеждани от СГС, А.О., решенията по които при касационно обжалване са отменени от ВАС и върнати за ново разглеждане, се разглеждат от СГС, А.О.

През 2007 г. в Административно отделение на СГС са били разгледани 8694 админ. дела, от които несвършените от предходната 2006 г. са били 7232, а новопостъпилите 1462 а.х.дела. Общо свършените административни дела са 3744. Делата приключени със съдебни решения са 2217, а прекратените са 1527. Причина за прекратяване на производството по едно адм. дело е недопустимост на жалбата и неотстраняване на констатирана нередовност на същата. Останали несвършени административни дела към 31.12.2007 г. - 4950.

През 2007 г. съдия в А.О. на СГС е разгледал средно на месец 35 административни дела. Потвърдените съдебни решения са 471, отменените съдебни решения са 111, частично отменените съдебни решения са 49, потвърдените определения за прекратяване на производството по делото са 188, отменените определения са 90 и частично потвърдените определения са 3. С оглед на което следва да се направи изводът, че относително по-голям е броят на потвърдените съдебни решения от този на отменените. (През предходната 2006 г. в Административно отделение на СГС са били разгледани 11831 а.х. дела, от които несвършените от предходната 2005 г. са били 5358, а новопостъпилите - 6473.Общо свършените а.х.дела са 4599. Делата – приключили с решения са общо 3453, прекратени – 1146.)

Общият извод, който може да се направи, е че през изминалия период не е намаляла ефективността в работата на административно отделение на СГС, изразяваща се преди всичко в бързото разглеждане и приключване на делата. С най-много постановени съдебни решения през отчетния период са съдиите Анелия Маркова, Златка Чолева, Мария Вранеску, Кристина Филипова, Мария Георгиева, Олга Кадънкова и Любка Бакърджијева. Най-много административни дела са приключени (по които са постановени решения и определения) от III-В състав (председател Николай Димов и членове Велина Пейчинова и младши съдия). Посоченият съдебен състав е

приключил за 2007 г. 900 адм. дела. С най-много потвърдени съдебни решения при касационно обжалване пред ВАС, в сравнение с броя на отменените са съдиите Анелия Маркова - 51, Велина Пейчинова - 33, Николай Димов - 28, Олга Кадънкова - 23, Теменужка Симеонова - 21.

През 2007 г. в Административно отделение на СГС най-голям относителен дял имат данъчните дела, следват делата по ЗУТ, уволнения по ЗМВР, ЗДСл., ЗОС, ЗЧРБ и други като само по отношение на делата за реституция и обезщетения по реда на ЗОСОИ се забелязва значително намаление на постъпленията. За съжаление останаха да съществуват проблемите, създавани по делата по Закона за устройство на територията, респ. тези по ЗТСУ (отм.), по които макар да е предвидено разглеждането на делата да става по реда на бързото производство, некоректното процесуално поведение на администрацията, изразяващо се в несвоевременно комплектоване на административната преписка, непосочване на адресите за призоваване на заинтересованите страни, както и на самите собственици на имоти, практически отлага това разглеждане за продължително време.

Заслужава да бъде оценено по достойнство усърдието на колегите от Административно Отделение за повишаване на квалификацията им чрез участието в различни семинари.

Търговско отделение

В Търговско отделение са обособени 10 първоинстанционни съдебни състави. Формирани са и 5 въззивни състава по частните жалби, свързани с търговски правоотношения.

През 2007 г. настъпиха значителни промени в състава на отделението. Съдия Елка Пенчева бе избрана за член на Инспектората по ЗСВ, съдия Людмила Цолова е командирована във САС, като на нейно място бе командирована съдия Цвети Кордоловска, а на мястото на Здравка Първанова започна работа съдия Станислава Казакова.

Както показват статистическите данни останалите несвършени дела в началото на 2007 г. са били 1 380. През годината са постъпили 1 604 дела.

Общо приключилите дела са 1 335, от тях с решение - 898 дела, прекратени са били 437. Останали несвършени в края на периода са 1 649 дела.

Сравнителният анализ на тези данни с предходните години - за 2006 г. , когато са постъпили 1 483 бр. дела и с 2005 г. - 1 092 бр., разкрива, че постъплението се е увеличило около 8% в сравнение с 2006 г. и 20% в сравнение с 2005 г.

Сравнението с 2006 г., когато приключените за отчетния период дела са били 1 351 бр. , от които с решение - 909 бр. и са били прекратени (както в открито, така и в закрито съдебно заседание) 446 бр., и за 2005 г., когато са били приключени 1 144 бр. , от които с решение - 880 бр., и са били прекратени (както в открито, така и в закрито съдебно заседание) 264 бр., показва запазване на тенденцията за стабилен и висок процент на решаемост на делата.

Действителната месечна натовареност на база на делата за разглеждане е общо 36.04 дела, а на база на свършените дела - 12.96. Месечното постъпление на съдия от отделението - 19.35. Следва да се отбележи обаче, че за разлика от всички останали отделения в Т.О. на СГС, след откриване на производството по несъстоятелност по по-голямата част от делата във втората фаза на производството - по приемане на план за оздравяване или осребряване на активи, се извършва значителна правораздавателна дейност и се постановяват множество съдебни актове - решения и определения, организират се и се провеждат Общи събрания на кредитори, които не намират каквото и да е статистическо отражение.

Видно от отчетите към 31.12.2007 г. са останали висящи 1755 дела, от които 1 640 бр. – търговски дела, 106 - бр. частни жалби и 9 бр. - секретни дела.

Запазва се тенденцията за нарастване на фактичката и правна сложност на казусите, особено що се отнася до споровете за интелектуална собственост. Увеличават се делата с международен елемент - по Конвенцията за признаване и изпълнение на чуждестранни арбитражни решения (Ню Йорк 1958 г.); по Конвенцията на ООН относно договорите за международна продажба на стоки (Виена 1980 г.). Запазва се и тенденцията за увеличаване и усложняване на делата, свързани с реализация на менителнични права, както и на исковите по чл.254 от ГПК, а също така и на тези свързани със защита на правата върху интелектуалната собственост. От 01.01.2007 г. съдиите в Търговско отделение са съдии по общностната марка и правоприлагат съобразно Разпоредбите на Регламент 40/94/ЕС на Съвета за търговската марка на общността. Постановени са и първите съдебни актове по чл.621 и следв. от ГПК от 2007 г.

Наблюдава се изключително голямо увеличение на постъпилите дела за несъстоятелност. Постъпилите дела за несъстоятелност през 2007 г. за 160 (плюс две отменени, върнати за ново разглеждане от ВКС, или общо 162 бр.), което е увеличение с около 80% в сравнение с 2006 г., когато са били образувани 91 бр. дела (при 103 бр. дела за 2005 г.). През 2007

г. са приключени 125 дела, от които с решение 93 броя, и са прекратени 32 производства.

Многобройни обаче са актовете постановени от съдебните състави във връзка с висящите производства по несъстоятелност – по назначаване синдици, допускане на предварителни обезпечителни мерки, организация на провеждане на общи събрания, разрешения за осребряване издаване на постановления за възлагане, обявяване в несъстоятелност, постановяване на решения за обявяване в несъстоятелност. От справки по срочните книги се установява, че само актовете обявени в открито съдебно заседание са 100 бр.

Забелязва се увеличаване на правната и фактическата сложност, както увеличаване на съпътстващите несъстоятелността искиви производства – по чл.646, 647, 694 от ТЗ, както и на техния брой, който през 207 г. е 72.

Във връзка с въведената система за оценка на резултата от обжалваните актове чрез въвеждане на индекси, се констатира, че изцяло оставени в сила са 57.97% (при 54.79% от решенията през 2006 г. и 56.48% за 2005 г.). Отменените (пълно или частично) решения поради невиновно поведение на съда, и преди всичко поради представяне на нови доказателства пред въззивната инстанция, обусловили отмяна на решението, са 21.50% (при 25.64% през 2006 г.). Или общо процентът е **79.47%** (при 80.43%. през 2006 г. и 81.75% за 2005 г.). Отменените, обезсилените и обявените за нищожни решения поради нарушение на материалния и процесуален закон са само 17.39% (при 17% за 2006 г.). А останалите 3.14% (при 2.57% за 2006 г.) от делата са оставени в сила в една част, а в друга са отменени поради нарушение на материалния или процесуален закон.

Общият извод, който може да се направи, е, че през изминалия период е запазена ефективността в работата на Търговското отделение, изразяваща се в бързото и качествено разглеждане и приключване на делата.

Допълнителната натовареност в работата на Търговската колегия създава твърде големият брой частни жалби по търговски дела. През 2007 г. са били образувани 718 бр. частни жалби (при 631 за 2006 г. и 588 през 2005 г.). От тях с Определение са приключили 697 бр.

Фирмено отделение

Половин милион са обслужените граждани във Фирмено отделение през 2007 година. Ежедневно се издават по 900 броя удостоверения за актуално състояние.

За календарната 2007 година са постъпили 53 712 броя дела (търговци 20 390 и 33 322).

При сдруженията постъпленията са 3 879 общо, като 878 са охранителни производства, 726 – искови и 2 275 без движение и частни жалби.

Или за годината постъпленията на нови дела са 58 006 броя – за първоначална регистрация, молби за промени и без движение. От тях свършени са 46 494 броя дела при търговците, 3 454 при сдруженията и 317 при частните жалби. Обобщено това са 50 265 броя свършени дела.

Към 01.01. 2008 година висящи са 7 741 дела.

В данните за сдруженията са включени делата по ЗЮЛНЦ, ЗК, ЗПП и исковите производства по ТЗ и частните жалби.

Във Фирмено отделение на СГС има 352 908 броя дела. Във връзка със Закона за Търговския регистър (към февруари 2008 г.) са подадени 18 217 броя молби за пререгистрация в Агенцията по вписванията. 11 442 са удостоверенията получени по тези дела.

Дейност на председателя на Софийски градски съд

Като част от съдебния състав на съда председателят на Софийски градски съд разпределя работата си в две основни насоки: правораздавателна и осъществяваща правомощията си предвидени в Закона за съдебната власт.

По отношение на правораздавателната си дейност, смятам, че тя не следва да бъде обсъждана отделно от изнесените факти за отделението, в което работя.

По отношение на другите правомощия като административен ръководител, намирам за неуместно да бъдат изброявани предложенията за повишаване в ранг, предложенията за обявяване на конкурси за младши съдии и съдии в Софийски градски съд или взимането на административни решения по управлението на човешкия ресурс на съда. Към изпълняваните от мен функции на административния ръководител следва да се причислят и ежедневното разпределение на постъпващите в канцеларията на съда дела, преписки и жалби на граждани. Изпълнението на този функция, възприета от мен като задължение, ми дава възможност да имам пълна и точна представа за огромния обем работа, извършвана от съда.

Отделно от традиционната работа на всеки един от заместник административните ръководители са изпълнявани и задълженията, вменени с разпоредбата на чл. 217а от ГПК - произнасянето по постъпилите жалби за бавност. С цитирания институт председателят е задължен да се произнесе по жалби за бавност, отнасящи се до пропуски допуснати от съдиите в Първа и Втора гражданска, както и Брачната колегии на Софийски районен съд. Този институт няма приложение по

отношение на неоснователното забавяне на действията или бездействията на СИС при СРС.

Сухата статистика сочи, че през отчетния период са постъпили 71 жалби, от които са уважени 8 т.е. констатирано е неоснователно забавяне на постановяването на съдебен акт или забавяне на придвижването на делата към въззивния съд. Без уважение са оставени 65 включително и тези, по които междувременно са постановени забавените актове. Тази статистика сочи един основен извод, свързан със съществуването на този институт на гражданския процес - липса на ефективност. В много от случаите цитираният институт се използва за неоснователно забавяне на хода на делата и забавяне на извършването на процесуалните действия по движението - насрочване и разглеждане на делата в открито съдебно заседание.

В много от случаите се констатира, че при получаване на жалба за бавност по отношение на неоснователно забавяне на постановяването на съдебния акт или насрочването на открито съдебно заседание първоинстанционният съд в момента на получаването извършва необходимите действия. В друга голяма част от получените жалби за бавност се твърди от жалбодателите, че забавянето се дължи на неизвършване от страна на съдиите на действия по проверка изпълнението на задълженията на съдебните служители по връчването на книжа или обработването на делата. В тези случаи намирам за неуместно да се разглеждат по същество подадените жалби за бавност, тъй като те не касаят забавяне на извършването на действия от страна на съдиите. Касае се до организация на работата в съда и изпълнение на трудови задължения от страна на съдебните служители. Контролът по изпълнението на това вменен като задължение както на председателя на съда, така и на самите съдии, които са получили обучение в тази насока в Националния институт на правосъдието.

Като цяло при огромния обем на работата извършвана от колегите от Софийски районен съд броят на постъпилите жалби за бавност е в рамките на очакваното.

От изнесените данни и посочените проблеми ясно се очертават обективните трудности в работата на Софийски градски съд, а те от своя страна определят и основните насоки в бъдещата ни работа, свързани с осигуряване на необходимата материална база, внедряването на модерни софтуерни и информационни технологии, както и повишаване квалификацията на съдии и съдебни служители. Не на последно място следва да се посочи, че е наложително да продължи работата по отношение на адекватното заплащане на полагаемия от съдиите и служителите в Софийски градски съд

труд. Направеното от председателя предложение в тази насока вече втора година няма произнасяне от Висшия съдебен съвет. В тази връзка искам отново да подчертая, че с влизане в сила на новия Закон за съдебната власт е предвидено съдиите от нашия съд да са един ранг по-високи от тези на останалите равни по ранг съдилища. Направено е отново искане за съобразяване на възнагражденията с тези предвидени в закона. Даденото от Висшия съдебен съвет търкуване, че колегите следва да получат възнаграждение само за ранг на място, смятам за нелогично и непочиващо на закона. Към момента е отправено отново искане за съобразяването на възнагражденията определени от съвета, с тези дадени от законодателя, но все още не е получен отговор.

Убеден съм, че Софийски градски съд, който е уникален по своята същност, следва да бъде модел и за пример по своя положителен почин на работа на съдии и съдебни служители. Вече е премахната съществуващата практика за съставянето на графици за съдебните секретари, образувани са постоянни състави от съдия, секретар и съдебен деловодител. Дано през следващите години се премахне и съществуваща практика за съставянето на графици за заместване на обучаващите се в НИП младши съдии.

Като част от работата ми на административен ръководител на най-големия съд в страната се утвърди практиката за срещи с посланици на европейските държави, председателстващи ЕС в момента. За миналата година мога да посоча гостуването на посланикът на Германия у нас г-н Михаел Гайер в СГС, посещението на ръководителя на мисията на Европейската комисия в София г-н Майкъл Хъмфрис, поисканата среща с мен от г-жа професор Херта Дойблер-Гмелин, бивш министър на правосъдието на ФРГ и председател на Комисията по правата на човека в Бундестага в момента.

В резултат на тези срещи се появиха и първите плодове – две от немските фондации с най-активна дейност в чужбина „Конрад Аденауер” и „Фридрих Еберт” вече са наши партньори по провеждането на съвместни семинари с младшите съдии и останалите колеги. СГС беше домакин и на два семинара за обучение на съдебни репортери, организирани от фондация „Аденауер”. През май 2008 година предстои семинар за съдиите по проблемите на спазване на човешките права по време на съдебните процеси и на корупцията в съдебната система с лектори от Германия.

Очакваме отговор за съвместна дейност с Фондацията за международно правно сътрудничество в Бон.

Ще бъдем изправени пред трудния избор и за съд-

партньор от страна на две немски провинции – Върховния съд на Берлин или този на провинция Хесен във Франкфурт, които са заявили желание за сътрудничество със СГС.

Амбицията ни е да имаме пряк поглед върху работата на германските ни колеги и да сме в състояние да обменяме колкото се може повече информация и опит с тях по европейско право.

Уважаеми колеги, можем да бъдем на нивото на все по-високите изисквания към нас като магистрати само ако сме добре информирани и дисциплинирани в работата си. Само така можем да бъдем ефективни и да покажем на практика, че системата функционира. Като съдии в СГС ние ще останем в центъра на общественото внимание – с работата си, с актовете, които постановяваме, с изказванията си, с публичните си изяви и колкото и да не ни се иска – дори с личния си живот. Всеки от нас си дава ясна сметка за всичко това след като е облякъл съдийската тога.

Като ваш колега и административен ръководител ще направя всичко по силите ми за издигане авторитета, престижа и самочувствието на всички съдии и служители на СГС.

Очаквам вашата подкрепа и разбиране за дейностите, които предприемам с ръководителите на отделенията в рамките на поверения ми мандат.